

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci žalobce **J. T., nar. . . .**, bytem S., Č., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 01. 2014, č. j. MPSV/2014/156/4302, sp. zn. SZ/2938/2013/4S-SČK,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 08. 03. 2014 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 01. 2014, č. j. MPSV/2014/156/4302, sp. zn. SZ/2938/2013/4S-SČK (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „úřad práce“) ze dne 19. 08. 2013, č. j. MPSV-UP/789654/13/AIS-ZDP, a toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím úřadu práce nebyl žalobci na základě jeho žádosti ze dne 28. 05. 2013 přiznán příspěvek na mobilitu s ohledem na závěry posudku o zdravotním stavu vydaného Lékařskou posudkovou službou Okresní správy sociálního zabezpečení Praha-východ (dále jen „LPS OSSZ“) dne 31. 07. 2013, podle něž žalobce nebyl osobou, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“).

Žalobce namítá, že procesní vadu řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí. Konkrétně již v řízení před úřadem práce mu byla stanovena extrémně krátká lhůta 5 dnů na seznámení se s podklady řízení, v níž i přesto stihl zaslat vyjádření a žádost o doplnění podkladů. Namísto takového doplnění však bylo bez dalšího úřadem práce ve věci rozhodnuto. K žádosti o přešetření tohoto pochybení bylo žalobci náměstkem ministra sděleno, že k pochybení došlo, nicméně že v odvolacím řízení bude mít možnost se po vyhotovení posudku komisí žalovaného k posudku ještě vyjádřit. V odvolacím řízení však ani nebyl o obsahu posudku vyrozuměn a bez dalšího obdržel napadené rozhodnutí, v němž se navíc uvádí, že žalovaný neshledal v dosavadním procesním postupu žádné pochybení. Tím se žalobce cítí být poškozen, protože je přesvědčen, že v řízení nebylo postupováno podle platných právních předpisů.

V dalším žalobním bodu žalobce namítá, že posudkoví lékaři posuzovali jeho zdravotní stav pouze od stolu, aniž by se zajímali o jeho skutečný zdravotní stav. K jednání posudkové komise žalobce nebyl ani přizván. V této souvislosti zmínil prohlášení ministryně v televizní diskusi, že nesouhlasí s tím, aby bylo rozhodováno bez účasti posuzovaných osob, a že většina posudkových lékařů je v důchodovém věku.

Konečně pak žalobce namítal, že současně žádal i o průkaz ZTP, což mu bylo také zamítnuto, přičemž mezi oběma rozhodnutími jsou „určité rozpory“, z nichž žalobce dovozuje neobjektivitu rozhodování a snahu státu ušetřit na dávkách postiženým osobám.

Žalobce uzavřel, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a bez přihlédnutí k ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), v důsledku čehož bylo porušeno ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a i ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). V závěru žalobce požadoval přiznání náhrady nákladů řízení, a to zejména nákladů právní pomoci advokáta, k dotazu soudu však sdělil, že advokátem zastoupen není a že mu má být za konzultace účtováno 3.400,- Kč, nicméně pohledávka s ohledem na jeho zdravotní stav nebyla advokátem dosud urgována.

Žalovaný po rekapitulaci průběhu správního řízení uvedl, že v řízení před úřadem práce došlo k pochybení, když ten nevyčkal na doručení vyjádření žalobce, avšak není pravdou, že by žalobce nebyl seznámen s podklady pro rozhodnutí žalovaného. Vyrozumění o pokračování v řízení a o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 19. 12. 2013 fikcí. Žalovaný žalobce s posudkem posudkové komise žalovaného a s dalším postupem v řízení obeznámil telefonicky dne 07. 01. 2014 a přitom žalobce žalovanému sdělil, že byl v období od 04. do 10. 12. 2013 hospitalizován a proto si nemohl vyrozumění převzít. O prodloužení lhůty k případnému písemnému vyjádření však nepožádal.

Žalovaný má za to, že i přes pochybení, k němuž v řízení došlo, byl skutkový stav zjištěn dostatečně a zdravotní stav žalobce byl řádně posouzen posudkovou komisí žalovaného, která vycházela v situaci, kdy přítomnost žalobce neshledala nutnou, z dostatečné lékařské dokumentace včetně dodatečně předložených lékařských zpráv. V napadeném rozhodnutí byl podle žalovaného posudek shledán úplným a přesvědčivým a byl také řádně zhodnocen. S ohledem na to navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Žalobce v replice namítl, že žalovaný zcela přechází to, že v řízení před úřadem práce ve včasném vyjádření žádal o doplnění místního šetření. V odvolacím řízení pak žalobce nemohl převzít vyrozumění z důvodu hospitalizace a následné neschopnosti po prodělané operaci. Dne 02. 01. 2014 telefonoval žalovanému a žádal o zaslání vyrozumění, což mu bylo přislíbeno, ale namísto toho mu dne 04. 01. 2014 telefonovala pracovnice žalovaného, sdělila mu, že ve spise jsou již všechny lékařské zprávy, že byl posuzován podle starého zákona a že by po skončení řízení měl podat novou žádost, která by byla posuzována již podle zákona nového. O prodloužení lhůty však se žalobcem nikdo nehovořil a tudíž žalovaný nemůže v tomto směru hovořit o pochybení žalobce, naopak jde o pochybení žalovaného, neboť na žádost o opětovné zaslání pošty nereagoval.

V průběhu jednání žalobce navrhl, aby jeho zdravotní stav byl přezkoumán nezávislým lékařem, který není zaměstnancem žalovaného, a uvedl, že má za to, že jeho žádosti o přiznání příspěvku na mobilitu mělo být vyhověno. Správností posouzení zdravotního stavu žalobce, jež byla poprvé před soudem konkrétně zpochybněna až v průběhu nařízeného jednání (v žalobě není uplatněna žádná námitka, že posudkovou komisí zjištěný zdravotní stav neodpovídá skutečnému zdravotnímu stavu žalobce, resp. v čem se konkrétně posudkový závěr liší), se však soud již zabývat nemohl, neboť se jedná o opožděně uplatněný žalobní bod. Proto byl tento důkazní návrh zamítnut.

Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 28. 05. 2013 požádal na stanoveném formuláři o příspěvek na mobilitu s tím, že má přiznány mimořádné výhody II. stupně a stanovenou platnost průkazu ZTP do 31. 07. 2013. Dne 17. 06. 2013 provedl úřad práce sociální šetření v bydlíšti žalobce a poté vyžádal posudek o zdravotním stavu žalobce u LPS OSSZ, která na podkladě zjištění ze sociálního šetření, zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře a dalších lékařských nálezů dne 31. 07. 2013 uzavřela, že žalobce nebyl osobou, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. Následně úřad práce žalobci připsal ze dne 07. 08. 2013, který mu byl doručen dne 12. 08. 2013, stanovil podle § 36 odst. 3 správního řádu lhůtu 5 dnů na vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Žalobce čtvrtý den lhůty odeslal písemné vyjádření, v němž zpochybnil úplnost zápisu ze sociálního šetření a avizoval, že hodlá ještě předložit lékařskou zprávu neurologa. V den doručení tohoto vyjádření, tj. dne 19. 08. 2013, však bylo podepsáno rozhodnutí úřadu práce, jímž nebyl žalobci přiznán příspěvek na mobilitu, a to aniž by jakkoliv na vyjádření žalobce reagovalo.

Žalobce se odvolal a argumentoval nesprávným posouzením jeho zdravotního stavu. Namítl, že není schopen přenášet těžší věci či ujít vzdálenost delší než cca 100 metrů. Bránil se také zohledňování toho, že své obtíže kompenzuje užíváním osobního automobilu, poukazem na stáří tohoto vozu a jeho nespolehlivost. Doložil avizovanou zprávu neurologa a namítl, že s jeho vyjádřením ze dne 16. 08. 2013 se úřad práce nijak nevypořádal. Dále avizoval, že ještě doloží lékařskou zprávu z oblasti spondylochirurgie. V průběhu září a října 2013 žalobce doplnil další lékařské zprávy a poté žalovaný vyžádal posudek u své posudkové lékařské komise. Posudková komise se shodla se závěrem LPS OSSZ, že žalobce není osobou, která by nebyla schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. V posudku ze dne 21. 11. 2013 zmínila, že změna právních předpisů od 01. 01. 2012 stanovila zcela odlišná kritéria pro posuzování zdravotního stavu oproti dřívějším pravidlům pro přiznávání mimořádných výhod pro občany těžce zdravotně postižené. Konstatovala, že žalobce je orientován a i přes jeho dokladovaný zdravotní stav zvládá i životní potřebu mobility. Byť je pro něj chůze obtížnější, je možná s přestávkami pro odpočinek. Z hlediska mobility a orientace se nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Jednání posudkové komise se žalobce neúčastnil.

Žalovaný následně žalobce vyrozuměl o možnosti se k podkladům pro rozhodnutí ve věci vyjádřit ve lhůtě 5 kalendářních dnů. Toto vyrozumění bylo žalobci doručeno na jím označenou adresu tak (viz § 24 odst. 1 správního řádu), že o uložení zásilce na poště byl vyrozuměn dne 09. 12. 2013 a po uplynutí 10 dnů byla zásilka i s písemností dne 20. 12. 2013 vrácena žalovanému s tím, že si ji žalobce nevyzvedl. Podle úředního záznamu pracovnice žalovaného byl žalobce dne 07. 01. 2014 s posudkem ze dne 21. 11. 2013 a s dalším postupem v řízení seznámen alespoň telefonicky, přičemž měl sdělit, že v období 04. - 10. 12. 2013 byl v nemocnici, a proto nemohl vyrozumění převzít. Poté již bylo vydáno napadené rozhodnutí, v němž žalovaný převzal závěry své posudkové komise, uzavřel, že zdravotní stav žalobce neodpovídá kritériím pro přiznání příspěvku na mobilitu a rozhodnutí úřadu práce potvrdil. Obecně konstatoval, že přezkoumal „soulad napadeného rozhodnutí a postup ve správním řízení včetně platných právních předpisů a nezjistil v rozhodnutí úřadu práce pochybení“. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 14. 01. 2014.

Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobci je třeba přisvědčit v tom, že v průběhu řízení před úřadem práce skutečně došlo k procesnímu pochybení, v důsledku něž nebyl vypořádán obsah jeho včasného vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí úřadu práce. V tomto směru tedy nemůže obstát závěr žalovaného, že neshledal v rozhodnutí úřadu práce pochybení. Přesto však toto zjištění nevede soud k závěru, že by bylo namíste napadené rozhodnutí žalovaného zrušit.

Správní řízení totiž soud ve správním řízení přezkoumává jako celek a v tomto směru tak pochybení, k nimž došlo před správním orgánem prvního stupně, může napravit orgán odvolací. K tomu v tomto případě došlo. Vyjádření žalobce a veškeré lékařské zprávy (včetně těch, které žalobce předkládal až v průběhu odvolacího řízení) vzali žalovaný i jeho posudková komise v úvahu. Nebyly tedy v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí pominuty a napadenému rozhodnutí tedy v tomto směru nelze nic vyčítat (s výjimkou nezmínění vady nastalé v řízení před úřadem práce, která však na správnost napadeného rozhodnutí nemá vliv). Ke stejné vadě již v řízení před žalovaným nedošlo.

Podle § 24 správního řádu, jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty (odst. 1). Prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena (odst. 2).

Podle § 41 odst. 2 správního řádu může účastník požádat o prominutí zmeškání úkonu do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.

Vyrozumění žalobci bylo doručeno, byť fikcí, v souladu se správním řádem dne 19. 12. 2013 a uplynula marně též lhůta pro podání vyjádření. Byť byla stanovena poměrně krátce na 5 kalendářních dnů, fakticky žalovaný vyčkal 21 kalendářních dnů, což je lhůta dostatečná. Žalobce se o obsahu lékařského posudku dozvěděl alespoň formou telefonického vyrozumění dne 07. 01. 2014. Byť lze konstatovat, že s ohledem na informaci o důvodech nevyzvednutí zásilky žalovaný mohl postupovat šetrněji v tom smyslu, že mohl vyčkat na uplynutí lhůty pro dodatečné vyjádření v návaznosti na datum telefonického vyrozumění,

nebylo to jeho povinností a tato dílčí nevstřícnost nemůže mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Pokud žalobce namítá, že jej měl žalovaný poučit o možnosti požádat o určení neplatnosti doručení, nemá pravdu. Předně takovou povinnost žalovaný vůbec neměl, neboť mu ji právní řád nestanoví. Navíc je třeba konstatovat, že na základě okolností, jež se žalovaný od něj dozvěděl (ukončení hospitalizace žalobce ke dni 10. 12. 2013), ani neměl důvod jej v tomto směru poučovat, protože taková žádost by již stejně byla opožděná, neboť 15denní lhůta pro podání takové žádosti již uplynula dne 27. 12. 2013. O tom, že žalobce snad nebyl schopen komunikovat se žalovaným ani po ukončení své hospitalizace, se zmiňuje teprve v replice, a tudíž s touto informací žalovaný nemohl v průběhu správního řízení pracovat.

Nedůvodný je i žalobní bod, který brojí proti tomu, že obě posudkové komise dospěly k posudkovému hodnocení pouze na základě písemných podkladů (lékařských zpráv), aniž by žalobce osobně vyšetřily. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) ustáleně judikuje, že přítomnost posuzovaného na jednání posudkového orgánu není bezvýjimečným pravidlem, avšak vždy musí být náležitě zohledněny konkrétní okolnosti projednávaného případu (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-50, či ze dne 17. 04. 2014, č. j. 3 Ads 77/2013-22, dostupné na www.nssoud.cz). Úkolem posudkové komise je zohlednit zdravotní stav posuzované osoby na základě veškerých dostupných podkladů a posoudit, zda tento zdravotní stav odpovídá požadavkům právních předpisů pro přiznání konkrétní dávky. Takové zjištění je přitom možné učinit především na základě dostatečné a aktuální lékařské dokumentace, k níž osobní vyšetření posuzovaného představuje pouze doplňkovou informaci, která může případně dále aktualizovat či doplnit údaje zachycené v předkládaných lékařských zprávách, popř. může potvrdit či naopak zpochybnit objektivitu takové lékařské dokumentace. V případě žalobce je z obsahu posudků patrné, že posudková komise žalovaného měla k dispozici dostatečné a aktuální lékařské zprávy zabývající se povahou zdravotních obtíží žalobce (z hlediska mobility především ke klíčové skoliotické deformitě dolní bederní páteře, ale nadto i k vedlejším obtížím uroonkologického charakteru), stejně jako i závěry sociálního šetření v místě bydliště žalobce. Za této situace tedy nebylo na závalu, jestliže posudková komise informace o zdravotním stavu žalobce čerpala výhradně z jím předložených lékařských zpráv, neboť žalobce neuvádí žádné okolnosti, na základě nichž by bylo možné očekávat, že posouzení zdravotního stavu opírající se o osobní vyšetření žalobce by bylo jiné. Nelze tedy hovořit o tom, že by žalovaný rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Případná prohlášení ministryně práce a sociálních věcí v televizních pořadech jsou v tomto směru nerozhodná, neboť správní orgány i soudy jsou povinny se řídit právními předpisy a nikoliv politickými prohlášeními ministrů, která nemají předobraz v platném právu.

Pokud jde o tvrzení žalobce, že napadené rozhodnutí má být v rozporu s rozhodnutím o jeho žádosti o průkaz ZTP a že napadené rozhodnutí je motivováno snahou ušetřit prostředky, tato tvrzení jsou zcela neurčitá, nijak konkrétně nespecifikovaná, a proto nejsou způsobilá přezkoumání ze strany soudu. Nesplňují ani minimální požadavky na žalobní bod (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 08. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publikovaný pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Lze nanejvýš zcela obecně konstatovat, že žádné známky snahy ušetřit v rozporu s právními předpisy soud v napadeném rozhodnutí ani předcházejícím správním řízení neshledává.

Závěrečné zmínky o porušení § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity a § 39 zákona o důchodovém pojištění také nepředstavují projednatelný žalobní bod a navíc zmiňovaná ustanovení ani nemají žádný logický vztah k předmětu řízení o přiznání příspěvku na mobilitu.

Soud proto s ohledem na výše uvedené žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly. Případné náklady by však tak jako tak nebyly ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. nahraditelné.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. července 2016

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v.r.
samosoudce

Za správnost: Alena Léblová